

08.08.2023

לכבוד,
עו"ד אסי מסינג
היועץ המשפטי, משרד האוצר
בפקס: 02-5695347

שלום רב,

הנדון: אי מימוש החלטת ממשלה מספר 550

בשם הוועד הארצי לראשי הרשויות המקומיות הערביות בישראל, הריני לפנות אליכם בדחיפות כדלקמן:

1. ביום 24.10.2021, התקבלה החלטת ממשלה מספר 550 שכותרתה "התוכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית עד לשנת 2026" (להלן: **ההחלטה**). בין מטרותיה המוצהרות של החלטה זו הוא "לפעול לצמצום פערים בין החברה הערבית לאוכלוסייה הכוללת במגוון תחומים" וזאת, בין היתר, ע"י פיתוח כלכלי ברמת הרשויות המקומיות ושיפור איכות השירותים הניתנים לתושבים.
2. על כן, נקבע בסעיף 23(ג) להחלטה כי יוקצה סכום של 200 מיליון ש"ח בכל אחת משנות התקציב לטובת תגבור התקציב השוטף של הרשויות המקומיות. עוד נקבע בסעיפים 23(טז) ו-יז) להחלטה כי יוקצו סכומים לצורך תגבור מענקי הפיתוח, ועבור קידום פיתוח כלכלי-מוניציפלי וחיזוק ההון האנושי ברשויות המקומיות. בפועל, תקציבי תגבור מענק הפיתוח טרם עברו לרשויות המקומיות מאז קבלת ההחלטה; ותקציבי תגבור המענק השוטף של הרשויות המקומיות עבור שנת 2023 טרם עברו.
3. כעת שר האוצר מסרב להעביר את התקציבים הללו, בטענה כי במשרדו בוחנים מחדש את ייעודם של הכספים הללו לפי סדרי העדיפויות של הממשלה; וכן כי הם דורשים לשנות את מנגנוני הפיקוח על העברת התקציבים הללו לרשויות המקומיות הערביות בטענה כי הכספים מגיעים לידיהם של ארגוני פשיעה.
4. החלטה זו הינה שרירותית ולא חוקית. ראשית, החלטת ממשלה 550 הגיעה על רקע פערים כלכליים אדירים בין הרשויות המקומיות הערביות ליהודיות ועל מנת לצמצם את הפערים הללו, ועל רקע מצבן הפיננסי הירוד של הרשויות הערביות שמרביתן נמצאות בתחתית הסולם החברתי-כלכלי ושיעור ההכנסות העצמיות שלהן נמוך. שכן, הרשויות הערביות סובלות מאפליה מובנית ארוכת שנים בהקצאת קרקעות ותקציבים מה שגורם למחסור חריף בשטחים מניבי ארנונה שלא למגורים, ובהתאם לפערים

P.O. Box 54 Haifa 3100001 Israel | Tel: (972)-4-950-1610 | Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 3100001, ס.ב. 54 | هاتف 04-9501610 | فاكس 04-9503140

חיפה 3100001, ת.ד. 54 | טלפון 04-9501610 | פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org www.adalah.org

גדולים בין הכנסות הרשויות הערביות ליהודיות¹. גם מבקר המדינה ציין בדו"ח ביקורת משנת 2021 כי קיימים פערים גדולים במשאבים שיש לרשויות מקומיות וביכולתן להעניק שירותים לתושביהן, וכי מענקי האיזון אינם מצליחים לסגור את הפערים הללו². לכן החלטת הממשלה ניתנה כדין ונתמכת בטעמים מקצועיים ביותר, משכך אי קיומה על ידי השר ללא כל הסבר משכנע או ביסוס לכך נהפך לשירותי משום שהוא מתעלם מהרצינוולים מאחורי החלטה ולא נתמך בשום בדיקה עניינית.

5. שנית, אי העברת התקציבים הנ"ל כעת עלול למוטט את הרשויות המקומיות הערביות כלכלית ולהביא אותן למשבר תזרימי חסר תקדים שיפגע קשות ברמת השירות הניתן בהם לתושבים. זאת במיוחד לאור העובדה כי הרשויות המקומיות הונחו כבר בתחילת השנה ע"י הגורמים המקצועיים במשרד הפנים להסתמך על קיומו של תקציב התגבור למענק השוטף, והן כלכלו את ענייניהם בהתאם.

== רצ"ב מכתבו של מנהל אגף בכיר לבקרה ותקצוב במשרד הפנים מיום 21.03.2023, שהופץ לרשויות המקומיות הערביות בעניין "עדכון הנחיות לעניין תקציבי הרשויות המקומיות לשנת 2023".

6. שלישית, אי העברת התקציבים הנ"ל עומד בניגוד להבטחה שלטונית שניתנה בידי בעל סמכות בגדר סמכותו (על החשיבות בקיום הבטחות שלטוניות כנגזרת מעקרון הנאמנות לציבור והחובה המוטלת על רשויות השלטון להתנהג ביושר, הגינות, שוויון ותום-הלב ר' למשל: בג"ץ 135/75 סאי-טקס קורפוריישן בע"מ נ' שר המסחר והתעשייה, ל(1) 673 (1975)); ובאשר לסעיף התגבור לתקציב השוטף במסגרת סעיף 23(ג) להחלטה – אי העברתו מפר גם את עקרון ההסתמכות שכן כאמור הרשויות המקומיות הסתמכו על קיומם של התקציבים הללו ולקחו התחייבויות בהתאם. טענות כוללניות, מופרכות ובלתי מבוססות לפיהן תקציבי הרשויות המקומיות הערביות עוברות לארגוני פשיעה, אינם יכולים להצדיק שלילת או המשך הקפאת תקציבים שהובטחו בהחלטת ממשלה לשם צמצום פערים.

7. הנה כי כן, החלטת שר האוצר לא להעביר את התקציבים שהובטחו לרשויות המקומיות הינה שרירותית ביותר משום שהיא לא מתבססת על תשתית עובדתית ראויה, מתעלמת מהרצינוניים שעמדו מאחורי החלטת הממשלה, מתעלמת מהנזקים הרציניים שייגרמו כתוצאה מאי העברת הכספים, לא שוקלת את השיקולים הרלבנטיים ונשענת על טענות כוללניות בדבר "התגלגלות הכספים לארגוני פשע וטרור" שנטענו בעלמא ללא כל צידוק או ביסוס רציני לכך ולכן החלטה זו דינה בטלות (בהקשר זה ר' למשל בג"ץ 5016/96 ליאור חורב נ' שר התחבורה ואח', נא(4) 1 (1997); בג"ץ (ירושלים) 987/94 יורונט קווי זהב (1992) בע"מ נ' שרת התקשורת, הגב' שולמית אלוני, מח(5) 412 (1994)).

לאור כל האמור לעיל, אנו מבקשים את התערבותכם המיידית בהבטחת מימושה של החלטה 550 והעברת התקציבים הנ"ל לרשויות המקומיות הערביות באופן מייד, אחרת נאלץ לפנות לערכאות השיפוטיות.

בכבוד רב,

סלאם ארשייד, עו"ד

¹ נגה שני ולילא סוייד מקורות ההכנסה של הרשויות המקומיות הערביות: מחקר השוואתי 5-6 (2022).
² מבקר המדינה החוסן הפיננסי של הרשויות המקומיות 218-217 (2021).

העתקים:

- ד"ר גיל לימון, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי- מנהלי), בפקס : 02-6467001.
- עו"ד ענר הלמן, מנהל מחלקת בג"צים בפרקליטות המדינה, בדוא"ל : HCJ-dep@justice.gov.il.
- עו"ד רונן פרץ, מנכ"ל משרד הפנים, בדוא"ל : mankal@moin.gov.il ; mishpatit@moin.gov.il.
- עו"ד שלומי הייזלר, מנכ"ל משרד האוצר, בפקס : 02-5317202.

21 מרץ 2023
כ"ח אדר תשפ"ג

שלום רב,

הנדון: עדכון הנחיות לעניין תקציבי הרשויות המקומיות לשנת 2023

בהמשך להנחיות שהופצו להגשת מסגרת תקציב לשנת 2023 להלן עדכונים:

1. מענק האיזון: מענק האיזון יפורסם בימים הקרובים. יש לתקצב בהתאם למענק בפועל.
2. קרן לצמצום פערים: יש לתקצב שיעור של 50% מהתקציב שניתן בשנת 2022 ורק עבור רשויות מקומיות שזכאיות לקבלת המענק ע"פ התקנות. רשויות שנפלטו מההקצאה וקיבלו את המענק בשיעור של 50% מההקצאה לשנת 2021 לא רשאיות לכלול בתקציב מענק מהקרן לצמצום פערים.
3. מענק תגבור התקציב השוטף במסגרת החלטת ממשלה 550: ניתן לכלול את המענק רק בגין תגבור שירותים. העברת המענק תותנה בתגבור השירותים ובעמידה ביעדי הכנסות עצמיות (כפי שנעשה בשנת 2022).
4. הוצאות שכר ומענק חד פעמי: יש לעדכן את התקציב כך שרכיבי השכר יגלמו את ההוצאות התוספתיות הנובעות מהסכמי המסגרת שנחתמו לאחרונה. המשרד בוחן אפשרות למתן שיפוי בגין רכיב זה ועדיין אין הסכמות בנדון – בשלב זה לא ניתן להסתמך על קבלת שיפוי. עדכון יועבר בנפרד.

בכבוד רב,

ד"ר יוסי בנישתי
מנהל אגף בכיר בקרה ותקצוב

העתקים:
מר רונן פרץ, מנכ"ל
רו"ח תומר ביטון, מנהל המינהל לשלטון מקומי
הממונים על המחוזות
ק. בקרה ותקצוב
חשבים מלווים